

Foder- enheder

- MegaJoule (MJ) kontra
Foderenheder (FE)

Begrebet dækker over et energivurderingssystem, som er udviklet i Danmark, til at vurdere energiindholdet i foder til kvæg og grise. Det er et meget vigtigt instrument til at optimere og effektivisere produktionen af disse husdyr, men har kun meget begrænset anvendelsesmulighed for heste. I andre lande bruger man andre energivurderingssystemer.

Formålet med et energivurderingssystem er at have en teoretisk værdi til vurdering af indholdet af energien i et foder, så man kan vurdere energiindholdet i forhold til andet foder og samtidig vurdere, hvor meget den udfodrede mængde af det pågældende foder bidrager med i forhold til hestens totale energibehov.

Foderenhedssystemet er det, man kalder et nettoenergivurderingssystem. Dvs. antal foderenheder (FE) angiver, hvor meget energi, der er til rådighed for vedligehold af kroppen, fosterudvikling, mælkeydelse, tilvækst og bevægelse. Det reelle indhold af energi i et foder kan derfor kun bestemmes ved at lave et fodringsforsøg med det pågældende foder. Det har man ikke gjort for heste, og man bruger derfor værdierne, som man kender for kvæg. Det er en betydelig fejlkilde. Energiindholdet i foderet er kun ét af mange vurderingskriterier. Det er i virkeligheden overordentligt problematisk at bruge begrebet i overvejelserne af, hvordan man skal fodre sin hest.

Det bedste, man kan gøre, er at fodre sin hest med en passende mængde græsfoder af god kvalitet (5-6 kg hø til en 600 kg voksen hest), supplere med et fuldt-dækkende tilskuds foder som f.eks. Struktur-Energetikum eller NaturMüsli og derforuden regulere hestens energitildeling med et energifoder.

Her kan man f.eks. vælge havre, varmebehandlet byg, majsflager eller olie.

Tildelingen af energi skal gøres efter huld. Forklaringen på, at man kan fodre energimængden efter huld er, at hvis hesten fodres med mere energi, end den har behov for til at udfolde sine livsytringer, vil det overskydende energi lagres som fedt på kroppen.

En hest, som er for tynd, skal fodres med f.eks. en større mængde havre for at tilgodese behovet for energi. Fodringen er dog mere kompliceret end bare at øge mængden uden at tage hensyn til den totale mængde havre, man fodrer med. Det skyldes, at man også er nødt til at tage hensyn til hestens evne til at fordøje det pågældende foder - i det her tilfælde havre. Problemet er, at hvis man fodrer for meget havre til hesten på én gang, kommer det ned i hestens stortarm, inden det fordøjes.

Dette er nemlig et problem, for når havren fordøjes i stortarmen, forstyrrer det fordøjelsen af græsfoderet, som hesten normalt fordøjer her. Det har den konsekvens, at selv om man øger hestens totale energitildeling, får hesten mindre energi ud af foderet, og hesten bliver derfor endnu tyndere, end den var før. At forskelligt foder indvirker på fordøjelsen af andet foder, komplicerer billedet, hvis man udelukkende vil forholde sig til de teoretiske værdier, som foderenheder (FE) er. De forskellige fodertyper fra St. Hippolyt fremmer generelt fordøjelsen af den totale mængde foder, hesten æder. Det skyldes forskellige komponenter, som er indeholdt i foderet og den måde, hvorpå man har sammensat foderet.

På St. Hippolyts fodersække er indholdet af energi angivet i MegaJoule fordøjelig energi. Værdierne angiver således den mængde energi, hesten får, når man har fratrukket den energi der var i fæces, og som hesten altså ikke har fordøjet. **Hvis man vil omregne fordøjelig energi til foderenheder, skal man dividere den angivne værdi i kataloget, som er fordøjelig energi i MegaJoule med omregningsfaktoren 13,8.**

Anvendelse af foderenheder er meget usikker og bør aldrig anvendes på bekostning af viden om hestens øvrige næringsstofbehov og god praksis i hestefodring.

Produkt	Foderenheder (FE) pr. kg foder
Biomega	2,70
C'Real Basics »Balance«	0,94
C'Real Basics »Dynamic«	0,94
Equilac	0,83
FohlenGold	0,87
Hesta Mix Müsli	0,76
HippoLinol	2,50
Irish Mash	0,72
Majsflager	1,15
NaturMüsli	0,91
Nutri Star	0,80
PreAlpin	0,70
StrukturEnergetikum	1,01
StrukturKomplet High Fibre	0,83
SuperCondition	0,94
Vollwertpellets	0,72

Er udregnet efter 1 foderenhed = 3,3 Mcal fordøjelig energi (Landbrugsforlaget, Landbrugets Rådgivningscenter, 1998) og 1 Mcal = 4,19 MJ